

Česká republika má jedinečný multimediální systém pro ochranu kulturního dědictví.

Jeho počátky přitom sahají ještě do období společného státu - konkrétně do roku 1991. Původní myšlenka zůstává a na ni se nabalují další funkce, jejichž běh zajišťují také technologie IBM.

Po roce 1989 prudce vzrostla kriminalita v oblasti předmětů kulturního dědictví v galeriích, kostelích, ale i dalších míst začaly mizet nejrůznější předměty historické hodnoty, které z valné části mířily za hranice Československa. Přestože se občas podařilo ukradené věci nalézt, nastal další problém - jak zjistit, odkud byly odcizené, a kam je tedy vrátit?

MULTIMEDIÁLNÍ ŘEŠENÍ Z ROKU 1991

V roce 1991 proto vláda uložila ministrům kultury a vnitra, aby zajistili spolupráci mezi svými resorty a společně s církvemi zajistili preventivní ochranu předmětů kulturního dědictví. Tak začal vznikat jeden z nejpozoruhodnějších projektů na ochranu movitého kulturního dědictví na světě: multimediální databázový systém. Jeho dodavatelem se stala společnost Giga a celý systém tehdy stál na počítačích Apple Macintosh.

Zkušební provoz Systému evidence uměleckých děl (SEUD) byl zahájen na podzim roku 1992. Jeho základem byl standardní dohledávací formulář Interpolu, který se využívá pro popis hledaných movitých památek. Ten byl navíc doplněn digitálními fotografiemi, příp. videozáznamem. Na jaře roku 1993, po zániku Československa, byl systém nasazen do ostrého provozu v obou resortech a na straně Ministerstva vnitra ČR zařazen do oficiálních kriminalistických databází. V roce 1994 se k využívání systému přidává ještě Ministerstvo financí ČR prostřednictvím Generálního ředitelství cel.

Do databáze byly zpracovány a katalogizovány movité kulturní památky především muzeí, galerií atd. Církev zpracovává své památky instalované v kláštřích, kostelech a dalších církevních objektech obdobným způsobem.

UKÁZKA PŘEDMĚTŮ, jak je jejich obraz v databázi zaznamenán.

DATABÁZE CHRÁNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY

Systém evidence a ochrany movitých kulturních památek rovněž doznal mnoha ocenění. To nejvíce bylo vysloveno na mezinárodní konferenci zaměřené na mezinárodní integraci podobných systémů ve světě, kterou v říjnu roku 1996 svolalo UNESCO a Rada Evropy. Její účastníci konstatovali, že podobný ucelený systém řešící technickou i organizační stránku ochrany památek nemá žádný jiný stát.

SYSTÉM SÁZÍ NA TECHNOLOGIE IBM

V loňském roce proběhlo výběrové řízení, jehož cílem byla modernizace celého systému. Část financí na realizaci opatření poskytly fondy EHP, tzv. Norské fondy, které jako jedny z mála evropských fondů vyležely prostředky i na ochranu kulturních památek.

Kromě přijatelné ceny se v rámci výběrového řízení hledal dodavatel, který by navrhl konceptní řešení pro další směřování celého systému. Jeho vítězem se stala společnost Techniserv navrhující využití technologie IBM. Komplexní řešení projektu připravovaly týmy hned tří firem pod vedením Jiřího Prokeše (Techniserv), Filipa Pavlíčka (společnost DNS) a Jana Valdmana (společnost IBA ČR).

Zkratka vyvíjeného systému dostala na svůj začátek nové písmenko, a zní tak PSEUD, když P představuje portálové řešení. Portálový systém evidence uměleckých děl. Ten je založený na systému IBM WebSphere doplněném o adresářový server Tivoli Directory Server a Lotus Web Content Management. Veškerá data pak spravuje relační databáze IBM DB2. Kvůli ochraně je celý systém zabezpečen proti neoprávněnému přístupu. Běh aplikace zajišťují tři servery IBM pSeries 520.

Pro třetí - rozvojovou - fázi projektu se Techniserv spojil s vývojovým týmem Masarykovy univerzity v Brně. Tento tým má za úkol pomoci zrychlit vyhledání pochybných informací v systému a usnadnit práci kriminalistům.

Důležitým úkolem je také přímé propojení systému na systémy Interpolu a Europolu, které zajistí skutečně efektivní mezinárodní spolupráci při výměně citlivých informací.

VIČE INFORMACÍ:

jprokes@techniserv.cz
martin_moravec@cz.ibm.com